

Brullende leeuwen in Helmond of Carlo Stevens, leeuwentemmer

door Jolanda Bakker

Bij archeologische opgravingen in de tuin van het huis 'De Vleeschhouwerij' aan de Kerkstraat werden vele dierenbotten en resten van een zwaar beveiligde kooi gevonden. Als snel werd een en ander duidelijk. De vondsten gaven inzicht in het leven van een bewoner: de internationaal bekende leeuwentemmer Carlo Stevens.

Carolus Augustinus (Karel) Stevens (1904-1975) werd geboren als oudste zoon van slager Frans Stevens en Anna Helsper. Het gezin telde zes kinderen. Traditiegetrouw was hij voorbestemd om zijn vader op te volgen in het slagersvak, maar hij voelde dat daar zijn passie niet lag. Karel stond bekend als een buitenbeentje, hield van motoren en wilde meer uit het leven halen dan wat het kleinburgerlijke katholieke milieu hem

voorschreef. Hij was een aimabel mens met een grote liefde voor dieren. Zijn avontuurlijke inborst dreef hem al snel naar de reizende circussen in de omgeving, die hij zonder probleem met zijn motor kon bezoeken. Karel kwam echter niet als toeschouwer, maar praatte urenlang met dierentemmers en verzorgers en mocht na een tijdje ook achter de bedrijven meehelpen. Al snel bleek zijn talent voor dressuur.

Op een dag verraste hij zijn familie met zijn nieuwe aanwinst: een jonge leeuw, die hij voor 85 gulden bij Diergaarde Blijdorp had gekocht. Achter de slagerij werd het kippenhok verbouwd en van een smeedijzeren hek voorzien. De omwonenden van de Kerkstraat waren echter niet zo gecharmeerd van het brullende beest. De gemoederen liepen hoog op toen de enthousiaste Karel met zijn troeteldier Tarzan door de Veestraat paradeerde. Al snel kwam de gemeente Helmond met allerlei voorwaarden en een vergunning voor het houden van 'uitheemse verscheurende' dieren. Kortom, de leeuw moest weg en na

allerlei beslommingen thuis ging ook Karel een andere richting in. Bij circussen, zoals Althoff, Strassburger, Sarrasani, leerde hij het vak van de beste dompteurs van Europa. Via relaties kwam hij bij dierentuin Hagenbeck in Hamburg-Stellingen terecht. Hagenbeck was de eerste Europese dierentuin in een parkachtige setting en zij leverde ook afgerichte dieren aan circussen. Na drie jaar parttime stage bij Willy Hagenbeck besloot Karel, inmiddels omgedoopt tot Carlo, om voor zichzelf te beginnen.

Succes en sensatie

Bij Burgers in Arnhem kocht Carlo Stevens twee jonge leeuwen en bij Artis

In Dierenpark Wassenaar gaf hij matinee-voorstellingen in dressuur. (Archief Stevens-Huyben)

vier. Na intensief trainen met de dieren was het zover dat hij kon gaan optreden bij bekende circussen, zoals Reuss Althoff en International. Hij beschikte over eigen materiaal, zoals woon- en leeuwagens, loopkooien en 25 smeed-ijzeren hekken. In 1938 nam hij een engagement aan bij het Nederlandse circus Friso. Dat wilde dieren onvoorspelbaar zijn, bleek wel uit feit dat twee leeuwen op 28 augustus 1938 ontsnapten vanaf het Markt-kermisterrein in Sittard. Carlo was bezig met het schoonmaken van de hokken en had een tralielukkig 15 cm. open-

gezet. Met gemak schoof Asor het luikje omhoog en sprong de vrijheid tegemoet. Hij liep richting de St. Michaelskerk en vleide zich 'en publiek' neer op het altaar. Irus bleef tussen de circuswagens rondhangen en kon zonder probleem weer worden teruggeleid. Asor liet zich vanaf het altaar terugslepen naar zijn kooi, want in teruglopen had hij geen zin meer. Ter herinnering is in de gevel van de kerk een leeuwenbeeldje geplaatst.

Vanwege de dreigende oorlog werd aan circussen een reisverbod opgelegd. Carlo streek met zijn wagens en dieren

Karel met zijn twee lievelingsleeuwen Asor en Irus. (Archief Stevens-Huyben)

Carlo in actie; een 'still' uit het Polygoon journaal 'Leeuwendressuur Karel Stevens' uit 1939. (Archief Stevens-Huyben)

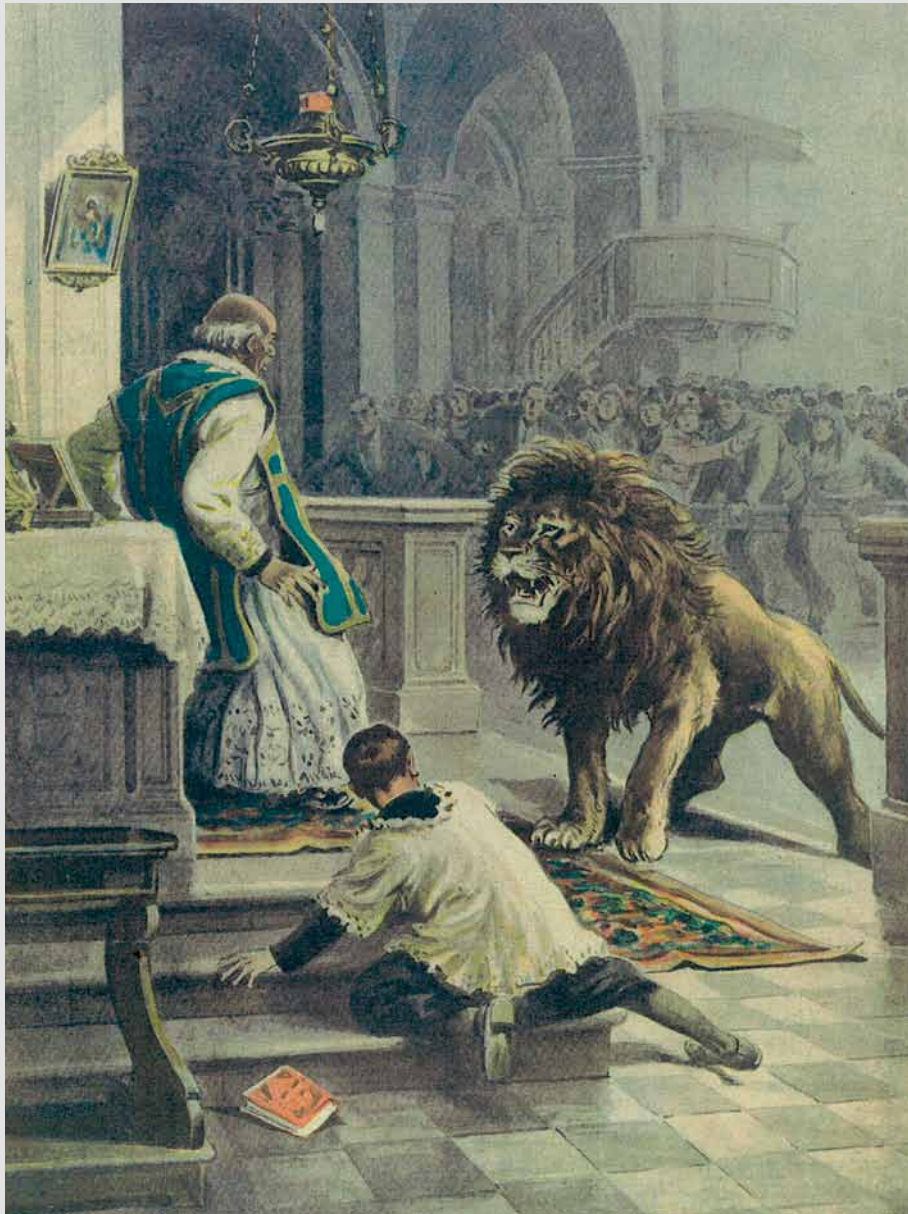
neer in Geldrop. Zonder inkomsten werd ook de voedselvoorziening voor zijn leeuwen een probleem. Met pijn in het hart moest hij zijn leeuwen in november 1939 laten inslapen door veearts Pulles uit Eindhoven.

Gevaarlijk beroep

Zijn jarenlange ervaring en goede reputatie waren bekend in de circuswereld. Dit leidde tot een vaste aanstelling begin mei 1940 als dompteur bij dierenpark Wassenaar.

Hier werkte hij met Sumatraanse tijgers, beren, luipaarden en panters, die in omheinde stukken van het park leefden. De directie van het park had grootse plannen met dressuurvoorstellingen en educatie. Privé ging het Carlo voor de wind, een goed onderkomen voor zijn gezin nabij het dierenpark en een eerste kind onderweg. Op 14 augustus 1942 sloeg het noodlot toe bij de berenkuil. De driejarige onbetrouwbare beer Teddy had er die dag geen zin in en viel Carlo bij binnenkomst in de kooi aan

Het gebeuren op 28 augustus 1938 in de St. Michaelskerk te Sittard (zie pagina 30) sprak erg tot de verbeelding. De illustrator van het Italiaanse weekblad 'Illustrazione de Populo' liet zijn fantasie de vrije loop en maakte deze spectaculaire illustratie over het voorval. (Weekblad 'Illustrazione de Populo', Archief Sittard)

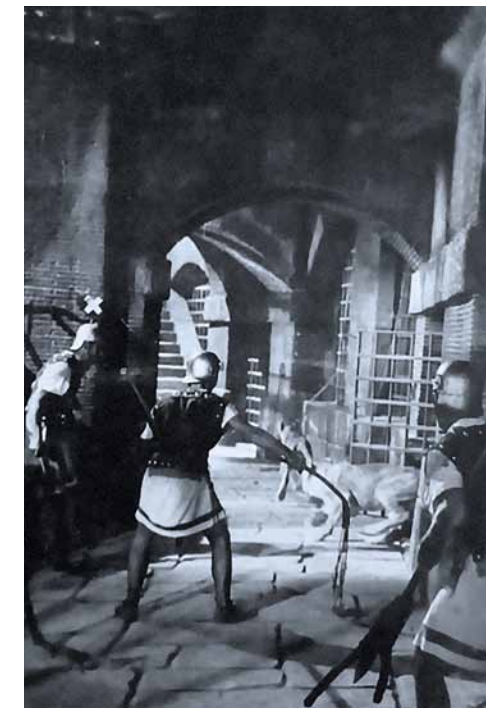
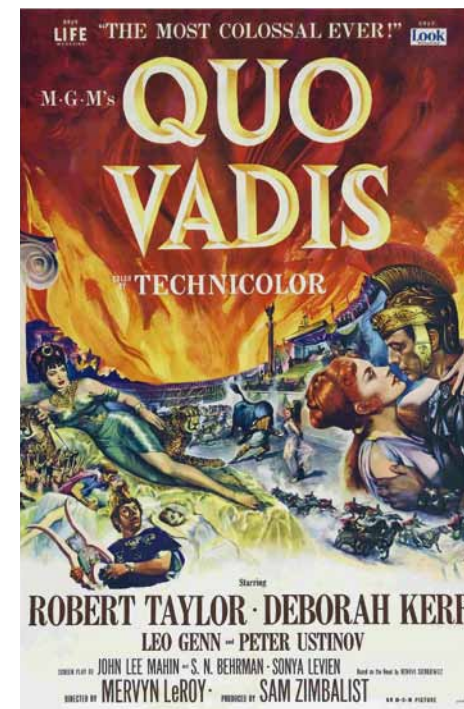
en bracht hem, en twee anderen, zware verwondingen toe. Grote beten in benen en handen, verschillende verwondingen door klauwen waren het resultaat van de interactie met de kraagbeer. In het ziekenhuis werd alles in het werkgesteld om Carlo's been te redden, wat ternauwernood lukte.

Eind 1943 werd Carlo's expertise gevraagd bij de Duitse film 'Circusbloed', die opgenomen werd bij de bekende Barrandov studio's in Praag. De film was een vervolg op de succesvolle circusfilm 'Die Grosse Nummer' over het leven van een jonge leeuwentemmer. In verband met het negatieve verloop van de oorlog voor de Duitsers werd de film niet afge-

maakt. Na de oorlog werkte hij op freelance basis als dompteur bij Europese circussen.

'Quo Vadis' (Waar ga je heen?)

De film 'Quo Vadis' werd in 1950 opgenomen in de studio's van Cinecitta (filmstad) in Rome. Deze film laat het romantische verhaal zien tussen een christelijke slavin en een Romeinse generaal en eindigt met de wrede vervolging van christenen in de arena. Hoofd dierentrainer van de filmmaatschappij MGM, George W. Emerson, was al sinds 1948 in Europa op zoek naar leeuwen en dompteurs voor scènes in het nabgebouwde Colosseum. Na lang zoeken vond de Amerikaanse dierentrainer gehoor bij

In de film Qua Vadis is Carlo Stevens in verschillende scènes te zien als Romeins soldaat, als vluchtend christen en hangend aan een liaan in de arena. Overal waar panters en leeuwen zijn, is Carlo in de buurt! (afbeeldingen: Wikipedia)